

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioan. Petri Maffei, Bergomatis, E Societate Iesv,
Historiarvm Indicarvm Libri XVI.**

Maffei, Giovanni Pietro

Antverpiae, 1605

Eivsdem Ad Socios Goam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11473

rit sese, premes paulatim acrius, & identidem instabis, quoad se-
data perturbatione reliquam abs te medicinam libeter accipiat,
eadem ferme obseruatione, ad leniendum dolorem, mœroremq;
& ceteras animorum ægrotudines, uti licebit. Atque hæc cum iis
qui Christiani censentur. Conuertendis autem ad Christum Iu-
dæis, ethnicisque, suum item spatium ac laborem imperties: quâ
ad rem, ne longior sim, non pauca ex iis quæ supra posuimus
transferri commodè poterunt. Verùm de his hæcenus. redeo ad
primâ. Tu fac in aliorum curationem ita, mi Gaspar, incum-
bas, ut interea tuæ ipsius perfectioni ac saluti quàm diligentissi-
mè consulas. Vale.

EIVSDEM AD SOCIOS GOAM.

HA P O N E M Deo adspirante attingimus Augusto mē-
se, die Assumptioni Mariæ Virginis sacro, eum fe-
sto ipso Diui Ioannis Baptistæ die natali Malaca
sub vesperam soluissimus. Nauiculario vñ sumus
ethnico, mercatore Sina, qui suam in id operam
Præfecto Malacæ detulerat. ac primò sanè feliciter nauigau-
imus: sed mox (ut sunt barbarorum ingenia ad leuitatem atque ad
inconstantiam prona) profectiois mutare consilium nauicula-
rius cepit, & in occurrentibus passim insulis tempus frustra con-
terere. Nobis autem in eo itinere cum alia multa, tum illa duo
præcipuè molestissima contigerunt: alterum, quòd oblata diui-
nitus tempestate nauæ per nequitiam abuterentur; qua elapsa,
ad oram Sinarum appellere, ibique rotam hyemem, cursum ex-
spectantes, ponere cogebamur: alterum, quòd in eadem naui si-
mulacrum vehabatur demonis, cui nauæ, quanquam inuitis no-
bis & inspectantibus, patrio ritu sacrificabant. ab eodem etiam
per sortes de ipsa nauigatione petebant responsa; quæ (ut aiebant,
credebantque barbari) modò læta, modò tristia reddebantur.
Centum à Malaca leucas, Sinas versus prouecti, quandam ad in-
sulam steterimus: ibique aduersus maris illius sequitiam naualibus
instrumentis aliaque materia comparata, post multas ceremo-
nias & sacrificia quæsitum est ab idolo, prosperam deinceps for-
tunam essemus habituri, necne. cum valde prosperam respõdisset,
proinde, ne moraremur diutius, sustulimus anchoras, velaque
gratulabundi fecimus omnes: illi, simulacro quod in puppi loca-
tum candelarum luminibus odoramentisque ex incenso ligno
quodam Aquilano venerabantur: nos conditore celi terræq; Deo
& eius

& eius filio Domino IESU CHRISTO confisi, cultum religionemque amplificandi studio in ea loca deferebamur. Cum iam essemus in cursu, placuit nautis ab dæmone percontari, vtrum nauis, qua vehebamur, Malacam esset ex Iapone reditura. cum in Iaponem quidem peruenturam omnino sortilegi retulissent, verum ex Iapone Malacam minimè reuersuram; tum verò institutæ nauigationis penitere barbaros cepit, satiusque iis videri apud Sinas hyemare, & Iaponicam profectiouem in alterum annum differre. Noster autè quis animus, quis tum esset dolor, cogitare vobiscum potestis ipsi, cum de tota itineris nostri ratione consuleretur dæmō. Mox in oram terræ, quam Cocincinam vocant, delati; duo, vno eodemque die, (qui fuit Diuæ Mariæ Magdalensæ sacer) vesperè, sanè quam aduersa pertulimus. Etenim exasperato vehemètiùs mari, ingentesque voluente iam fluctus, cum iactis anchoris agitarer in salo, apertum in ostium sentinæ vnus è comitibus nostris Emmanuel Sina fortè præteriens decidit. mortuum credidimus nam & altè ceciderat, & à capite penè ad vmbilicum obrutus aliquantisper in aqua iacuerat. verumtamen extractus magno cū labore exanimis grauiusque caput sauciatus, adhibita curatione, paucis diebus Deo fauente conualuit. Nōdum huius planè curatum erat vulnus: ecce tibi eodem ferme casu, eademque nauis iactatione, filia nauarchi in mare delabitur, & in omnium oculis, frustra conarui opitulari, submergitur. Cuius interitum tāti sunt eiulatus ac lacrymæ consequutæ: tanto præterea, quotquot in nauis eram, vite in discrimine versabamur; vt admodum digna miseracione res esset. Barbari ad propitiandum per sacrificia dæmonem versi, nulla capta quiete, diem noctemque totam mactandis idolo auibus ferculisque apponendis operam dederunt, per sortes etiam quæsiere causam infortunii. P esponsum est: si is qui prius in sentinam ceciderat Emmanuel fato functus fuisset, puellā in mare non fuisse lapsuram. Cernitis ipsi profectò, quantum nobis eo responso dæmō ab suis ministris crearet periculum: & nobis quid futurum fuerit, nisi furentis rabiem Dominus compressisset. sed me tamen in primis graues illæ in Deum iniuriæ & barbarorum sacra illa sacrilega permouebāt. itaque fusus in preces Deum rogavi sæpius, vt, priusquā fluctibus operiremur, homines, ab se ad ipsius imaginem ac similitudinem conditos, tam falsis opinionū erroribus impiisque superstitionibus liberaret. retrum quippe spectaculum, & indignum est facinus, Dei vice ab hominibus, ad vnus Dei laudē factis, adorari perpetuū ipsi humani generis inimicū. Cuius de minis atque terroribus, quibus ille mortales, nactus

occafio-

occasionem, aggreditur, quòd multa mihi eo die nocteque Dei beneficio contigit experiri, quamquã ea sanè cognitu vtilia sunt, tamen breuitatis causa cætera prætermittam; vnum illud summatim attingam: huiusmodi ipsius petitiones eludi nulla ratione facilius, quam animi magnitudine quadam ac securitate præstanda, non illa quidem, quæ propriis viribus, sed quæ vnius Dei curæ præsidioque nitatur. venisse tempus vlciscendi sui, crebrò mihi ponebat ob oculos. sed magis tali in re ac tempore nobis timendum est, ne fixam in Deo fiduciam, quæ debet esse firmissima, remittamus, quàm ne ab hoste (qui nihil valet nisi Domino permittente) vincamur. Porro, quid nobis in extremo spiritu futurum est, fratres, cum debilitatis corporis animique viribus grauiori quàm vnquam antea tentatione vexabimur; nisi per otium priùs spem totam in Deo reponere, atque ad eum tempestiuè confugere didicerimus?

Ad nauigationem reuertor. lenita paulum tempestate, vela vris mœrentes dedimus; paucisque diebus in portum Sinaru, quem Cantonium vocant, peruenimus. Ac nauis quidem non dubium fuit, quin hyemandum esset ibidem; quamuis nos partim regardo, partim etiam eam iniuriam cum Lusitanis & cum præfecto Malacæ expostulaturos minando, frustra eos reuocare à proposito niteremur. Sed nescio quomodo factum est, vt stationis mutandæ petendique portus Cincei (qui in eadem est ora) subito consilium caperent. Eò cum iam appropinquarem; nauarchus à quibusdam præternauigantibus repente sit certior, Cincem portum à piratis compluribus obsideri. Præsens omnino periculum imminebat: eratque ventus Cantonem reuertenti aduersus Iaponem petenti, secundus. quocirca subita re percussi naute, volentes, nolentes, cursum in Iaponem dirigere, & nos quòd polliciti fuerant (& quidem reliquis portibus insulæ exclusi) recit Cangoximam, quæ Pauli nostri patria est, inuito dæmone perducere sunt coacti. ibi, cum à Pauli cognatis, cum à reliquis oppidanis amicissimè excepti, dies ipsos quadraginta in addiscendis Iaponicæ linguæ elementis haud exiguo cum labore posuimus. itaque Decalogi præcepta, Deo fauente, promulgare sumus aggressi, quæ Paulus noster, & cætera Christianæ fidei capita, patriam in sermonem accuratè conuertit: ac nos quamprimum typis mandare decreuimus, quo Christi notitia facilius latiusque fundatur. Idem cognatos amicosque homo impiger dies ac noctes ad salutem hortari ac docere non destitit: breuique vxorem, & filiam, multos præterea vtriusque sexus in ouile Domini cõpulis. Nec sanè

(quod

(quod cernimus adhuc) eorum consilium improbatum in vulgus: & quia plerique notunt litteras, perfacile Christianis precationibus assuecunt. Die qui fuit Archangelo Michaeli sacer, cum Rege Saxumano collocuti sumus: qui nos perhonorifice acceptos, vt Christianæ legis volumina diligenter adseruaremus admonuit. paucis deinde post diebus edixit licere omnibus, qui sub eius imperio sunt, fieri Christianos. Hæc nobis inuita sese dant: læta utique, verum tamen admodum incerto successu. Magna quippe multitudo eorum est, qui nefaria huius terræ sacra procurant. Cum ipsorum placitis atque commentis, quod Christiana tantopere pugnat veritas, valde suspicamur fore, vt licet in præsentia nobis fauere videantur, tamen cum res paulatim progredi cœperit, nostram in perniciem tum sæuiant ipsi, tum verò populum concitent, alioqui per se minimè nobis infestum. Fixum autem ac certum est nobis, sicuti ab omni prorsus contumelia & iurgiis abstinere, ita ab gentibus ad cognitionem conditoris liberatorisque nostri Iesu Christi vocandis nulla ratione desistere. Quod si euenierit, vt in causa tam honesta, tamque pio ac saluari negotio, vitam ponamus; ne nos id in magni beneficii loco accipiemus à Domino, cuius præceptis, animarum salutem, corporis nostri iactura, mercari iubemur. Vtinam modò nos mentis candorem & simplicitatem, quæ sancti Spiritus gratissima sedes est, cum fide præstemus. quam tamen ad rem multum nos loci opportunitas adiuuabit. Etenim remotis adeò in regionibus, inter impios demonum cultores ab amicorum conspectu longissimè positi, omnique penè mortalium ope ac solatio destituti; nimirum nostri met paulatim obliuiscimur, nosque in Deum totos necessariò effundimus. quod secus, vbi Christiana viget religio, fieri consuevit. parentum quippe vel patriæ caritas, affinitates, necessitudines, amicitia, ad omnes corporis animique vsus parata subsidia, Deum inter & homines interponunt ferè sese; atque inde sensim ipsius Dei subrepsit obliuio. quocirca eximiam in nos, hoc etiam nomine, Dei benignitatem experimur: qui cum, hac suscipienda peregrinatione, aliquod præstare nos illi putaremus obsequium; ipsi nos potiùs singulari eiusdem beneficio affectos, multisque vinculis solutos agnoscimus, quæ spè in Deo nostram & cogitationem cælestis patriæ distinebant. Ad hæc illud quoque non leue commodum accedit, quod delictis iis, quæ alibi carnis stimulos irritare, mentisque & corporis vires solent infringere; hinc tæremus omnino. Etenim Iaponii nullum altile mactant vel comedunt, pisce vescuntur interdum, oryza & tritico non abundant: herbis ac

b pomis

promis ut plurimum victitant. & quidem ita prospera valetudine ad multam vsque senectutem vtuntur, vt facile appareat, quam paucis sit eadem, quæ alioquin est insatiabilis, natura nostra contenta.

Vos item, carissimi fratres, (quoniam tanta vobis provincia preterit) vigilate animis; vestramque industriam ac pietatem in christo cælesti probare contendite, id assequemini, si Christianam militatem & sensibus intimis colueritis, & moribus expresseritis ac vita: quod ad existimationem auctoritatemque attinet, totum id Domino permittentes, qui vobis eam ipse per se conciliabit proest: quod si facere omiserit, vestra causa videlicet, ne, quæ Dei sunt, vobismet arrogetis, omiserit. Illud verò vos ego etiam atque etiam obtestor, vt veram inter vos pacem atque concordiam omni ratione retineatis: summaque ope nitamini, vt ne qua in vobis semina dissensionis existant: præclaros illos vestros conatus ac studia pacis pro Christo conferatis interim ad omnem discordiam spiritum bellandum, memores affirmasse Christum, ea re suos cognoscere, si se diligerent inuicem. Gratiâ suam Dominus Deus nostram voluntatem animis nostris insinuet, quo ex ea quam maxime facta faciamus. Cangoxima, Nonis Nouembris, MDXLIX.

PAVLI IAPONII AD SOCIETATEM

IESV IN INDIAM.

Quod mihi maximè fuit optatum, vt in Iaponiam dire, matrem meam, & uxorem, ac filiam, cognatos proterea ac familiares meos ab impio demonum cultu ad Christi religionem traducere mihi liceret: iam Dei Domini nostri clementia singulari sum sequutus. Nunc autem alia me coquit cura, vt quemadmodum ad Christum conuersi sunt, sic in fide, quam cõderunt, firmi stabileque persistant. quod ego cum à Domino procor identidem; tum vos, per Christum, vt in precibus vestris sacrificiis mei meorumque memores sitis, obtestor: quandoquidem ad salutem (nisi principis consentiant exitus) capisse nil proderit Iaponii me sanè quam libenter audiunt de Iesu Christo verba dicentem. itaque multos, fauente Deo, Christianos fore confidimus. Nos hic omnes corpore (vtinam æquè spiritu) bene valemus, & quam à vobis locorum interuallo disiuncti sumus; tamen & animis in presentia cõiuncti videmur, erimus aliquando corporibus videlicet cum ad extremum iudicium excitabimur, vtinam cum Domino regnaturi. Cangoxima, Nonis Nouembris, MDXLIX.